

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2006/136

Karar Sayısı : 2008/3

Karar Günü : 3.1.2008

Resmi Gazete Tarih ve Sayısı : 31.01.2008 - 26773

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Çat Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 125. maddesinin (1) numaralı fıkrasının "Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilât ederek işlenmesi gerekir" biçimindeki ikinci tümcesinin, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2. ve 5. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Gıyapta hakaret ve tehdit suçlarından açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Yasa'nın itiraz konusu tümceyi içeren 125. maddenin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. **Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilât ederek işlenmesi gerekir.**"

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında, Anayasa'nın Başlangıç hükümleri ile 2. ve 5. maddelerine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A.Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımlarıyla 11.10.2006 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, günümüz insan hakları anlayışında maddi ve manevi varlığına saygı gösterilmesini isteme hakkının doğuştan gelen, temel bir insan hakkı olarak görüldüğü, kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin toplumsal düşüncelerle kısıtlanmasına izin verilmediği, Devletin kişilerin şeref ve haysiyetlerini ihlal eden davranışları cezalandırmaya yönelik hükümleri tanzim ederken bireyi gözetmesi gerektiği belirtilerek, ceza politikası tercihleriyle kişilerin şeref ve saygınlığını korumak amacıyla getirilen itiraz konusu düzenlemede hakaret teşkil eden söz ve davranışların ulaştırıldığı şahısların sayısının cezalandırma koşulu olarak öngörülmesinin Anayasa'nın Başlangıcı, 2. ve 5. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İtiraza konu hükümde mağdurun yokluğunda yapılan hakaret suçu failinin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilat edilerek işlenmesi koşulu aranmıştır. Bu unsur yoksa haksız bir eylem meydana gelmiş olduğu halde sanık bu suçtan cezalandırılmayacaktır. Madde gerekçesinde şu açıklamalara yer verilmiştir; *"Hakaret suçu, kişinin gıyabında da işlenebilir. Kişiye hazır bulunmadığı bir ortamda veya doğrudan muttali olamayacağı bir surette hakaret edilmesi durumunda, gıyapta hakaret söz konusudur. Ancak, gıyapta hakaretin cezalandırılabilmesi için, fiilin mağdurun gıyabında ve fakat en az üç kişiyle ihtilat ederek işlenmesi gerekir. Bu kişilerin toplu veya dağınık olmalarının suçun oluşumu üzerinde bir etkisi yoktur. Bir veya iki kişiyle ihtilat ederek de mağdura hakaret edilebilir. Bu gibi durumlarda da esasında bir haksızlık gerçekleşmektedir. Ancak, izlenen suç siyaseti gereğince, gıyapta hakaretin cezalandırılabilmesi için, mağdurun gıyabında en az üç kişi muhatap alınarak hakaretin yapılması şart olarak aranmıştır."*

Anayasa'nın Başlangıç bölümünün 6. paragrafında, "Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu" belirtilmiştir. Hukuk devleti ilkesini düzenleyen 2. maddesinde insan haklarına saygılı devlet ilkesi vurgulanmış, 5. maddesinde de devletin temel amaç ve görevleri arasında kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak sayılmıştır.

Kişilerin ait oldukları toplumda şeref ve haysiyetlerinin korunmasını istemeleri temel haklarından biridir. Bu nedenle, öteden beri kişiler, onur, namus ve haysiyetlerine dokunan fiillere karşı özel hukuk kuralları dışında ceza hukuku vasıtasıyla da korunmaktadırlar.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, kişilerin hak ve yararlarının korunmasına ilişkin hükümlere özel hükümlerin başında yer vererek, insanı ve insan haklarını korumayı ceza politikasının hedefi saymıştır. Nitekim bu çerçevede şerefe karşı işlenen suçlar Türk Ceza Kanununun sekizinci bölümünde düzenlenmiştir. Yasakoyucu hakaretin yüze karşı veya gıyapta yapılmasına göre farklı kuralları öngörmüştür.

Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlükleri koruma yükümü çerçevesinde temel hak ihlallerini yaptırım altına alan yasa koyucunun, Anayasa kuralları ve hukukun genel ilkeleri çerçevesinde kalmak koşuluyla hangi eylemlerin suç oluşturacağını belirleme yetkisi bulunduğu gibi suçluların cezalandırılmasına ilişkin koşulları da saptama

Esas Sayısı : 2006/136
Karar Sayısı : 2008/3

yetkisine sahiptir. Dolayısıyla kişilere karşı suçlara özel hükümlerin başında yer vererek insanı ve insan haklarını koruma ilkesine verdiği değeri, suç ve ceza politikasının temel hedefi kabul eden yasakoyucunun izlenen suç ve ceza siyasetinin gereği olarak, gıyapta hakaretin cezalandırılabilmesinde "en az üç kişiyle ihtilat" koşulunu araması, yasama yetkisi kapsamındadır.

Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. ve 5. maddelerine aykırı değildir.İptal isteminin reddi gerekir.

VI- SONUÇ

26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 125. maddesinin (1) numaralı fıkrasının "Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilat ederek işlenmesi gerekir." biçimindeki ikinci tümcesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 3.1.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan

Başkanvekili

Üye

Haşim KILIÇ

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Sacit ADALI

Üye

Üye

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Ahmet AKYALÇIN

Mehmet ERTEN

Üye

Üye

Üye

A. Necmi ÖZLER

Serdar ÖZGÜLDÜR

Şevket APALAK

Üye

Üye

Serruh KALELİ

Zehra Ayla PERKTAŞ